

§ 28

Úplné znění § 28 – v tomto znění od 1. 1. 2001 – poslední změna zákonem č. 30/2000 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony

- (1) Zástupci, jež si účastník zvolil, udělí písemně nebo ústně do protokolu procesní plnou moc nebo plnou moc jen pro určité úkony.
- (2) Odvolání plné moci účastníkem nebo její výpověď zástupcem jsou vůči soudu účinné, jakmile mu byly účastníkem nebo zástupcem oznámeny; vůči jiným účastníkům řízení jsou účinné, jakmile jim byly oznámeny soudem.
- (3) Zvolí-li si účastník jiného zástupce, platí, že tím také vypověděl plnou moc dosavadnímu zástupci.
- (4) Podpisy na písemné plné moci, na odvolání plné moci nebo na její výpovědi musí být úředně ověřeny, jen stanoví-li to zákon nebo rozhodl-li tak předseda senátu.
- (5) Ztratí-li zastoupený způsobilost být účastníkem řízení, popřípadě zemře-li nebo zanikne-li zástupce, plná moc zaniká.
- (6) Nevyplývá-li z plné moci něco jiného, plná moc zaniká dnem právní moci rozhodnutí, kterým bylo skončeno řízení, pro něž byla udělena.

Komentář k § 28
Komentátor: Korbel

K odst. 1:

Plná moc je dokladem o existenci *smluvního zastoupení* mezi účastníkem řízení (*zastoupeným, zmocnitelem*) a jeho zástupcem (*zmocněncem*). Základem tohoto zastoupení je smlouva podle § 441 obč. zák. (do 31. 12. 2013 ve smyslu § 23 obč. zák. 1964, označovaná jako *dohoda o plné moci*). Název ani forma této dohody nejsou rozhodující, musí však jít o dohodu, která vede ke vzniku přímého zastoupení, nikoliv jen nepřímého (v podrobnostech srov. komentář k § 22 a 24). K tomu lze využít některé smluvní typy (příkazní smlouva, pokud v sobě obsahuje plnou moc ve smyslu ustanovení § 2439 obč. zák., nebo dohoda o poskytování právních služeb podle zákona o advokacii) nebo i nepojmenovanou smlouvu (např. dohoda o zastoupení, dohoda o právní pomoci apod.). Taková dohoda může být uzavřena i ústně či jen konkludentně, příp. tacitně (mlčky). Tato dohoda zakládá vznik smluvního zastoupení. Plná moc na tuto dohodu navazuje a prokazuje, že zmocněnec je zmocněn k zastupování a činění právních úkonů za zmocnitele, čili že má tzv. *zástupčí oprávnění*.

Příklad: Klient navštívil advokáta s tím, že půjčil svému sousedovi 20 000 Kč a ten mu půjčku po uplynutí sjednané doby ani přes opakované urgency nevrátil. Advokát klientovi navrhl, že převezme jeho zastoupení, zašle jeho dlužníkovi předžalobní upomínku a nezaplátí-li dlužník do 14 dnů od jejího doručení, vyhotoví a podá proti němu návrh na vydání platebního rozkazu. Dále se dohodli, že advokát bude klienta zastupovat v této věci v řízení před soudem. Vzhledem k tomu, že vše bylo jasné a odměnu dohodli určit dle advokátního tarifu, neuzavírali dohodu o plné moci ani smlouvu o poskytování právních služeb v písemné formě, neboť ústní forma se jim jevila dostačující. Klient podepsal advokátovi tři vyhotovení procesní plné moci, jednu pro přiložení k písemné předžalobní upomínce dlužníkovi, jednu k případnému podání soudu a jednu si nechal advokát ve spisu pro „strýčka příhodu“.

Stejně jako dohoda, i plná moc může být udělena *ústně* nebo pouze *tacitně*, avšak bude se jednat spíše o výjimku určenou pouze k jednotlivým úkonům, které nevyžadují písemnou formu. Je-li třeba, aby právní úkon byl učiněn v písemné formě, musí být plná moc udělena *písemně*. Písemně znamená v *listinné* nebo *elektronické* formě. Pokud je písemná plná moc vyhotovena v elektronické formě, nahrazuje originální ruční podpis zmocnitele jeho uznávaný elektronický podpis podle zákona č. 297/2016 Sb., o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce. Písemně musí být plná moc udělena i tehdy, netýká-li se jen určitého právního jednání (§ 441 odst. 2 obč. zák.). Problematické pravidlo, že vyžaduje-li se pro právní jednání zvláštní forma, udělí se v téže formě i plná moc (§ 441 odst. 2, věta třetí, obč. zák.), se v procesním právu nepoužije, neboť požadavky na formu plné moci jsou stanoveny v komentovaném ustanovení občanského soudního řádu formou zvláštní úpravy (*lex specialis*).

Příklad: *Poté, co předžalobní upomínka zůstala marná, přistoupil advokát k sepsu návrhu na vydání platebního rozkazu. Svého koncipienta vyslal na poštu a pověřil jej, ať mu koupí kolkovou známku v hodnotě 1000 Kč. Příslušnou částku mu dal ze svého do ruky. Písemnou plnou moc kvůli tomu neseřisovali; nikdo nepochybuje o tom, že k ústnímu uzavření kupní smlouvy o koupi kolku postačí plná moc udělená ústně.*

Pro účely občanského soudního řízení obsahuje § 28 odst. 1 zvláštní ustanovení v tom smyslu, že ústně lze udělit i plnou moc ke všem úkonům v řízení (procesní plnou moc), pokud je udělena *do protokolu*. Protokol je zde míněn nejen protokol v pravém smyslu slova (§ 40 odst. 2), ale i *záznam* ve smyslu § 40 odst. 1. Je tomu tak proto, že záznam nahrazuje protokol a má před ním přednost (srov. komentář k § 40 odst. 1).

Pro plnou moc nejsou stanoveny žádné zvláštní *náležitosti* či formality. Základními náležitostmi plné moci jsou pouze označení osoby zmocnitele, zmocněnce a rozsahu zmocnění, a dále datum a podpis zmocnitele, pouze pokud se vyžaduje pro právní jednání forma veřejné listiny, je třeba, aby plná moc k tomuto právnímu jednání byla udělena v písemné formě s úředně ověřeným podpisem. Tyto požadavky vyplývají z § 441 odst. 2 obč. zák. Bez nich platná plná moc nevznikne. Přestože mnohdy vypadají plné moci složitě s podrobnými výčty procesních oprávnění zmocněnce, platnou plnou moc lze sepsat velmi jednoduše.

Plná moc je platná vždy, pokud je určitá a srozumitelná a vyplývá z ní jednoznačně vůle zmocnitele nechat se zastupovat zmocněncem (viz obecná ustanovení o právním jednání, § 545 a násl. obč. zák.). Tento přirozený princip trefně vyjádřil *býv. Nejvyšší soud ČSSR v rozsudku* ze dne 27. 6. 1968, *sp. zn. 2 Cz 2/68*: „*Plnomocenstvom udeleným pre konanie pred súdom môže byť každá listina účastníkom vlastnoručne podpísaná, ak je z nej vidieť vôľu účastníka, aby bol určitou osobou zastupovaný.*“

Pokud z obsahu plné moci či jiných okolností jednoznačně vyplývá vůle zmocnitele nechat se zastupovat zmocněncem, nemají případné vady plné moci pro řízení význam a nelze z nich vyvozovat žádné důsledky k tíži účastníka. Pokud je vůbec nutno je odstraňovat, jde zásadně o vady odstranitelné, a to nově i tehdy, pokud byla plná moc udělena neurčitě nebo nesrozumitelně (srov. § 553 odst. 2 obč. zák.).

Uvedené zásady platí v právu všeobecně, ne jen v občanském soudním řízení. Tak kupříkladu *Nejvyšší správní soud v rozsudku* ze dne 27. 7. 2005, *sp. zn. 7 As 13/2005*, konstatoval, že: „*Při posuzování, jestli písemná plná moc nebo ústní prohlášení účastníka o udělení plné moci (do protokolu) mají potřebné náležitosti, je třeba vzít především v úvahu, zda spolehlivě prokazují oprávnění označeného zástupce jednat za účastníka řízení. V případě, že je možné bez pochybností takové oprávnění dovést z obsahu plné moci, popřípadě z okolností, za kterých byla písemná plná moc soudu doručena nebo za kterých bylo učiněno ústní prohlášení, nemají případné vady plné moci za řízení význam.*“

Existenci řádného zástupčího oprávnění zmocněnce lze *prokázat* i kopií plné moci, naskenovanou plnou mocí zaslou elektronicky či plnou mocí vytištěnou faxem (viz např. *nález Ústavního soudu* ze dne 18. 6. 2008, *sp. zn. I. ÚS 1084/08*). Nevznikají-li konkrétní pochybnosti o její pravosti, není nutné předkládat originál; soud si jej však může dle potřeby vyžádat. V případě nutnosti lze plnou moc předložit i dodatečně (*rozsudek býv. Nejvyššího soudu ČSR* ze dne 28. 12. 1983, *sp. zn. 3 Cz 88/83*, či *usnesení Nejvyššího soudu* ze dne 24. 10. 1996, *sp. zn. 2 Cdon 1007/96*). Procesní a generální plná moc advokáta, případně procesní plná moc notáře či jiného specialisty může být založena u soudu trvale a *evidována* podle § 255aa vnitřního a kancelářského řádu pro okresní, krajské a vrchní soudy. K dokládání plné moci a prokazování zástupčího oprávnění soudu, jakož i k vadám plné moci a jejich důsledkům a také k uvedené judikatuře se podrobněji věnuje komentář k § 32 odst. 1.

Plná moc je jednostranné právní jednání zmocnitele, který uděluje a podepisuje, ať již rukou, nebo elektronicky pouze zmocnitel. Vyplývá to z povahy věci, jakož i z textace komentovaného ustanovení a § 441 odst. 1, věta první, obč. zák., kde se hovoří o tom, že plnou moc uděluje zmocnitel zmocněnci.

Plná moc slouží jako *potvrzení o existenci zástupčího oprávnění* zmocněnce pro jednání za zmocnitele s jinými osobami a orgány. Přijetí plné moci zmocněncem vyplývá z předchozí či souběžné dohody a také implicitně z toho, že zmocněnec za zmocnitele jedná a plnou mocí se prokazuje (shodně konstantní názory doktríny i praxe, viz např. Eliáš, K. a kol.: *Občanský zákoník. Velký akademický komentář*. 1. svazek. Linde Praha, a. s. Praha, 2008, str. 223–226; Drápal, L., Bureš, J.: *Občanský soudní řád I*, 1. vydání, C. H. Beck, Praha, 2009, str. 175–176).

Část soudní praxe zřejmě pod vlivem některých starých vzorů vyžaduje podepisování plné moci oběma stranami, což svědčí o nepochopení rozdílu mezi dohodou o plné moci a plnou mocí samotnou. Podpis zmocněnce na plné moci doprovázený obvykle formulí „*plnou moc přijímám*“ je nadbytečný, ale nejde o vadu, která by zakládala fatální právní následky; plná moc se pouze mění z plné moci jako jednostranného potvrzení na dohodu dvou stran o plné moci. Soudy obecně věnují plným mocím značnou formální

pozornost, která ve většině případů neodpovídá tomu, že plná moc je pouze jednostranným projevem vůle účastníka řízení a další podrobnosti jeho zastoupení nejsou obvykle předmětem sporu (srov. též úvodní výklad k ustanovení § 24 odst. 1).

Rozdíly mezi plnou mocí a dohodou mezi zmocnitelem a zmocněncem zakládající přímé zastoupení názorně popsal *Nejvyšší soud* v *rozsudku* ze dne 20. 12. 2007, *sp. zn. 21 Cdo 360/2006*: „*Při zastoupení na základě plné moci je třeba rozlišovat mezi dohodou o plné moci (zastoupení či zmocnění) na straně jedné a mezi samotnou plnou mocí na straně druhé. Dohoda o plné moci (zastoupení či zmocnění) je smlouva mezi zmocnitelem a zmocněncem, kterou se zmocněnec zavazuje zastupovat zmocnitele v dohodnutém rozsahu, popřípadě za dohodnutých podmínek; uzavřením této dohody vzniká právní vztah zastoupení mezi zmocnitelem a zmocněncem. Plná moc je jednostranný právní úkon zmocnítele, určený (adresovaný) třetí osobě (třetím osobám), v němž zmocnitel prohlašuje, že si zvolil zmocněnce, aby ho zastupoval v rozsahu uvedeném v této plné moci; plná moc z hlediska obsahu právního úkonu představuje osvědčení (průkaz) o zastoupení, vzniklém na základě dohody o plné moci (zastoupení či zmocnění). Zatímco pro uzavření dohody o plné moci (zastoupení či zmocnění) zákon nepředepisuje určitou formu, plná moc musí být v případech uvedených v ustanovení § 31 odst. 4 obč. zák. udělena písemně (dnes § 441 odst. 1, věta druhá, obč. zák. – pozn. aut.).“ Obdobně *rozsudek Nejvyššího soudu* ze dne 22. 4. 2010, *sp. zn. 21 Cdo 5429/2007*, citovaný v komentáři k § 24 odst. 1.*

V *rozsudku* ze dne 24. 2. 2010, *sp. zn. 33 Cdo 4385/2007*, se *Nejvyšší soud* zabýval rozdíly mezi plnou mocí a souběžně uzavřenou mandátní smlouvou podle obchodního zákoníku. *Nejvyšší soud* uvedl: „*Mandátní smlouva (tak jako smlouva příkazní) je dvoustranným právním úkonem, který se týká pouze vnitřního vztahu mandanta a mandatáře. V závazkovém právním vztahu založeném mandátní smlouvou vznikají subjektivní práva a tomu odpovídající povinnosti jeho stranám. Mandatář se zavazuje, že pro mandanta za úplatu zařídí určitou obchodní činnost, kterou je povinen uskutečňovat podle pokynů a příkazů mandanta. Má-li mandátář konat jménem mandanta právní úkony, může tak činit jen na základě plné moci, kterou mu mandant udělí; její náležitosti jsou upraveny občanským zákoníkem v § 31 a násl. Zatímco dohoda o zastoupení (která je obsažena ve smlouvě mandátní) je dvoustranným právním úkonem, kterým se zmocněnec zavazuje zastupovat zmocnitele v dohodnutém rozsahu, a týká se jejich vnitřního vztahu, plná moc je neadresným jednostranným právním úkonem zmocnítele, kterým prohlašuje vůči třetím osobám (vnější vztah), že zmocnil jinou osobu, aby ho v rozsahu uvedeném v této plné moci jako zmocněnec zastupovala.“ Tyto závěry jsou aplikovatelné i po nabytí účinnosti tzv. nového občanského zákoníku. K tomu srov. § 2439 obč. zák.: *Vyžaduje-li obstarání záležitosti, aby příkazník za příkazce právně jednal, vystaví příkazce příkazníkovi včas plnou moc.**

Ke stejným závěrům došla v minulosti i judikatura správní. *Nejvyšší správní soud* v *rozsudku* ze dne 7. 4. 2011, *čj. 7 Ažs 4/2011-55*, konstatoval: „*Udělení plné moci sice předchází smlouva o plné moci mezi zmocnitelem a zmocněncem, ale plná moc samotná je jednostranným právním úkonem, který má písemnou nebo protokolární formu a kterým zmocnitel vůči správnímu orgánu či soudu osvědčuje existenci a rozsah zmocněncova oprávnění za něj jednat. Absence podpisu zmocněnce na plné moci nezakládá její neplatnost, stejně jako absence jejího přijetí zmocněncem při udělení plné moci ústně do protokolu. K přijetí plné moci zmocněncem, které je zásadní pro další postup v řízení, může dojít rovněž písemnou nebo protokolární formou. Možné je také konkludentní přijetí plné moci.“*

Mnohá nedorozumění vyplývají v praxi z toho, že právo rozlišuje *více druhů plných mocí* a jde o pojem využívaný v právu hmotném i procesním. Plná moc může být z hlediska rozsahu zástupčího oprávnění:

- *všeobecná (generální)*, která opravňuje zmocněnce ke všem právním úkonům ve všech věcech,
- *procesní*, která opravňuje zmocněnce ke všem právním úkonům v konkrétní věci, případně ve více konkrétně uvedených věcech,
- *prostá*, která opravňuje zmocněnce pouze k některým právním úkonům či pouze k jedinému právnímu úkonu v konkrétní věci,
- *zvláštní (speciální)*, která opravňuje zmocněnce k výslovně uvedeným právním úkonům, k nimž nepostačují jiné druhy plných mocí, pokud to vyžaduje zvláštní zákon.

Ve všech případech může být plná moc formulována jako *neomezená*, která dává zmocněnci právo jednat volně podle nejlepšího vědomí a svědomí, nebo jako *omezená*, v níž jsou stanoveny hranice, ve kterých a jak má zástupce jednat.

Nejdůležitější je hmotněprávní rozlišení tzv. *generální (všeobecné) plné moci*, jíž zmocnitel zmocňuje zmocněnce ke všem úkonům, a *zvláštní (speciální) plné moci*, kterou udílí pouze k vyjmenovaným aktivitám. Ač jde o instituty hmotněprávní, lze je využít i v procesu. Pojmy *procesní* a *prostá plná moc* se používají *pouze v procesním právu*.

a) *Generální plná moc* je širší pojem než procesní plná moc. Generální plná moc se vztahuje na všechny právní úkony včetně hmotněprávních jednání zmocněnce za zmocnitele (např. uzavření smlouvy, učinění návrhu ve smyslu hmotněprávním, podání výpovědi apod.), procesní plná moc pouze na všechny procesní úkony v řízení (např. podání žaloby, podání vyjádření či důkazního návrhu, zastoupení u jednání, uplatnění opravných prostředků apod.). Z uvedeného vyplývá, že generální plná moc bude vždy zároveň procesní plnou mocí, ale nikoliv naopak. Generální plná moc, na rozdíl od procesní plné moci, nezaniká spolu se skončením řízení, neboť není udělena, a tím pádem ani omezena pouze na konkrétní řízení.

Rozhodovací praxe *Nejvyššího soudu* (např. *rozsudek* ze dne 14. 9. 1999, *sp. zn. 25 Cdo 2144/98, rozsudek* ze dne 24. 7. 2001, *sp. zn. 26 Cdo 356/2000*, či *rozsudek* ze dne 31. 5. 2002, *sp. zn. 26 Cdo 420/2002*, nebo *usnesení* ze dne 20. 4. 2010, *sp. zn. 26 Cdo 1616/2009*) se ustálila v názoru, že byla-li zmocněnci udělena zmocnitelem písemně plná moc k zastupování ve všech právních věcech a k vykonávání veškerých úkonů, aniž zároveň určité věci či právní úkony byly z oprávnění vyloučeny, jde o generální plnou moc, která zmocněnce opravňuje též k tomu, aby jménem zmocnitele učinil svou povahou jak procesní, tak i hmotněprávní úkon.

Vzorový dokument č. 7: Vzor generální plné moci.

PLNÁ MOC

Já, níže podepsaný zmocnitel, Petr Větitel, nar. 1. 1. 1966, bytem Tábořská 11, Praha 1

zmocňuji tímto

zmocněnce, Jana Nováka, nar. 1. 2. 1976, bytem Pražská 12, Kladno,
ke všem právním úkonům.

V Praze dne 1. 6. 2019

.....
podpis zmocnitele

b) *Procesní plná moc* je pojem, který označuje plnou moc udělenou pro účely všech procesních úkonů v konkrétním řízení, případně pro celé řízení (srov. § 25 odst. 1). V procesní plné moci to není nezbytně nutné výslovně uvádět, neboť pokud v ní není uvedeno žádné omezení, pak se rozumí samo sebou, že je udělena pro všechny úkony, s výjimkou těch, k nimž je třeba zvláštní plná moc. Za procesní plnou moc ke všem úkonům v řízení se proto považuje i tak formulovaná plná moc, která je udělena „pro zastupování v konkrétním řízení“ bez dalšího.

V některých vzorech, které jsou využívány advokáty, se v procesních plných mocích uvádí demonstrační výčty typových úkonů, které je advokát oprávněn za klienta provádět (například: *aby jej zastupoval u jednání před soudy a správními orgány všech stupňů, jednal za něj s třetími osobami, uzavíral smíry a narovnání, činil písemná i ústní podání a návrhy, předkládal důkazy, uplatňoval opravné prostředky či se jich vzdával, přebíral písemnosti apod.*). Tyto výčty obvykle ničemu nevadí, ale jsou nadbytečné, neboť advokátovi lze udělit pouze procesní plnou moc (případně generální plnou moc), na jejímž základě může činit všechny procesní úkony za zmocnitele.

Procesní plnou moc nelze omezit pouze na vybrané úkony v řízení; lze ji však omezit na určitou dobu nebo na určitou část řízení, neboť to vyplývá z práva zmocnitele kdykoliv plnou moc odvolat (blíže k omezením procesní plné moci a jeho důsledkům komentář k ustanovení § 28a odst. 1).

Obdobně je tomu v případě zastoupení účastníka notářem (§ 25a odst. 1) a zastoupení obce státem, za nějž před soudem vystupuje Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových (§ 26a). Obdobně postavení jako zástupce s procesní plnou mocí má ustanovený opatrovník nebo jiný zástupce podle § 31 odst. 1 a správce podniku podle ustanovení § 338k odst. 6.

Smyslem procesní plné moci je mimo jiné zjednodušení situace pro soud, aby nemusel v případech zastoupení účastníka profesionály zkoumat rozsah jejich zmocnění, ale mohl s nimi jednat bez dalšího při všech procesních úkonech v řízení.

Procesní plnou moc lze udělit i obecnému zmocněnci podle § 27.

Po dobu svého trvání zakládá procesní plná moc, na rozdíl od prosté plné moci, *neomezené zastoupení*. Proto soud jedná pouze se zástupcem. Povinnost soudu poskytnout účastníku potřebná poučení, výzvy nebo upozornění je v takovém případě splněna tím, že budou poskytnuty jeho zástupci (§ 32 odst. 3).

Vzorový dokument č. 8: Vzor procesní plné moci.

PLNÁ MOC

Já, níže podepsaný zmocnitel, Petr Věřitel, nar. 1. 1. 1966, bytem Táborská 11, Praha 1

zmocňuji tímto

zmocněnce, Jana Nováka, nar. 1. 2. 1976, bytem Pražská 12, Kladno,
aby mě jako obecný zmocněnec zastupoval (při všech úkonech) v řízení o mé žalobě o zaplacení
15 000 Kč s příslušenstvím proti Pavlu Dlužníkovi, nar. 1. 3. 1967, bytem Plzeňská 13, Kladno.

V Praze dne 1. 6. 2019

.....
podpis zmocnítele

c) *Prostá plná moc* je opakem procesní plné moci; jde o plnou moc, která je po dobu trvání zmocnění omezena pouze pro určité procesní úkony v řízení. Jejich vymezení může být v prosté plné moci uvedeno jak pozitivně (např. k sepisu a podání žaloby, k doručení písemnosti, k zastoupení u jednání apod.), tak i negativně (např. ke všem procesním úkonům s výjimkou vyjmenovaných).

Vzorový dokument č. 9: Vzor prosté plné moci.

PLNÁ MOC

Já, níže podepsaný zmocnitel, Petr Věřitel, nar. 1. 1. 1966, bytem Táborská 11, Praha 1

zmocňuji tímto

zmocněnce, Jana Nováka, nar. 1. 2. 1976, bytem Pražská 12, Kladno,
aby za mě jako obecný zmocněnec podal žalobu o zaplacení 15 000 Kč s příslušenstvím proti Pavlu
Dlužníkovi, nar. 1. 3. 1967, bytem Plzeňská 13, Kladno a aby mě zastoupil při prvním nařízeném
jednání soudu o této žalobě.

V Praze dne 1. 6. 2019

.....
podpis zmocnítele

d) *Zvláštní (speciální) plná moc* je plnou mocí k určitým zvláště závažným právním úkonům, pro které nepostačují jiné druhy plných mocí, zejména hmotněprávním. Zvláštní plná moc s výslovným uvedením těchto úkonů se vyžaduje pouze tam, kde to výslovně stanoví zákon, např. *zvláštní plná moc pro právní jednání ve stanovené formě* (§ 441 odst. 2, věta třetí, obč. zák.), *pro uzavření manželství* (§ 669 odst. 2 obč. zák.) aj.

Vzorový dokument č. 10: Vzor zvláštní plné moci (nutno specifikovat dle požadavků zvláštních zákonů).

PLNÁ MOC

Já, níže podepsaný zmocnitel, Petr Věřitel, nar. 1. 1. 1966, bytem Tábořská 11, Praha 1

zmocňuji tímto

zmocněnce, JUDr. Jana Nováka, advokáta se sídlem Pražská 12, Kladno, aby za mě sepsal ústavní stížnost proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 1. 2. 2013, sp. zn. 2 Co 12/2013 a zastupoval mě v řízení před Ústavním soudem.

V Praze dne 1. 6. 2019

.....
podpis zmocnitele

Zvláštní plnou moc lze nahradit udělením *prokury*, avšak pouze k právním úkonům, k nimž dochází při provozu závodu. Prokura je tak *de facto* generální i zvláštní plnou mocí v jednom. Podle § 450 odst. 1 obč. zák. prokurou zmocňuje podnikatel prokuristu ke všem právním úkonům, k nimž dochází při provozu obchodního závodu, popř. pobočky, i když se k nim jinak vyžaduje zvláštní plná moc (obdobně i § 443 obč. zák.). V prokuře není zahrnuto oprávnění zcizovat nemovitosti a zatěžovat je, ledaže je toto oprávnění výslovně v udělení prokury uvedeno. Udělení prokury je účinné okamžitě, nikoliv až od zápisu do obchodního rejstříku, jak tomu bylo dříve podle § 14 obč. zák.

V praxi se stává, že zmocnitel druh plné moci neuvádí, a proto je nutno jej odvozovat *podle obsahu*. Pokud je plná moc udělena bez dalšího ke všem úkonům, jde o všeobecnou (generální) plnou moc, která zahrnuje i parametry procesní plné moci. Pokud je udělena ke všem úkonům v určité věci, půjde o procesní plnou moc. Pokud je plná moc udělena pouze ke konkrétním úkonům, ať již pozitivním či negativním výčtem, půjde o prostou plnou moc. Není přitom rozhodné, zda jsou tyto termíny v jejím názvu či obsahu použity.

V některých případech se stává, že ani zákon výslovně v označení plné moci neuvádí, že vyžaduje *zvláštní plnou moc*, a lze to dovodit pouze z obsahu, pokud vyžaduje plnou moc pro konkrétní úkon, případně se specifickými náležitostmi. O takový příklad jde v případě udělení plné moci:

- pro uzavření manželství podle § 669 odst. 2 obč. zák. (zde musí být navíc úředně ověřený podpis),
 - pro zastupování společníka resp. akcionáře na valné hromadě podle § 168 odst. 1 obč. zák., resp. § 399, nebo člena družstva na členské schůzi podle § 635 odst. 2 zákona o obchodních korporacích,
 - pro zastupování před Ústavním soudem podle § 31 odst. 2 zákona o Ústavním soudu apod.
- O stejný případ jde i při přebírání písemností doručovaných doporučeně do vlastních rukou; podle:
- § 20 odst. 2 správního řádu lze písemnost doručit tomu, koho adresát k přijetí písemnosti zmocnil písemnou plnou mocí s úředně ověřeným podpisem,
 - § 336 odst. 1 zákoníku práce lze písemnost doručit tomu, koho zaměstnanec k přijetí písemnosti určil na základě písemné plné moci s úředně ověřeným podpisem zaměstnance,
 - § 50a o. s. ř. jsou za fyzické osoby oprávněny písemnost přijmout také osoby, které k tomu byly adresátem zmocněny na základě písemné plné moci udělené před provozovatelem poštovních služeb.

K možnostem udělení jednotlivých druhů plných mocí a jejich charakteru se názorně vyjádřil *Ústavní soud* v *nálezu* ze dne 30. 1. 2003, *sp. zn. I. ÚS 433/01*: „*Podstata ústavní stížnosti je založena na rozsahu plné moci. Při hodnocení je třeba vzít v úvahu, že právní vztah u dobrovolného zastoupení vzniká mezi zastoupeným a zástupcem na základě smlouvy a k jeho obsahu patří právo zástupce zastupovat zastoupeného v dohodnutém rozsahu. Plná moc je jednostranný právní úkon zastoupeného, jenž je adresován třetím osobám, kterým se dává na vědomí, že zástupce je oprávněn zastoupeného zastupovat a v jakém rozsahu (plná moc je pouhým osvědčením existence práva určité osoby zastupovat jinou osobu). Právní teorie i praxe rozlišuje různé druhy plné moci, resp. obsahu a rozsahu zástupcovy oprávnění podle různých kritérií. Jde např. o všeobecnou (generální) plnou moc,*

kteřá opravňuje zmocněnce ke všem právním úkonům, nebo zvláštní (speciální) plnou moc omezující se pouze na některé právní úkony, popř. některý druh právních úkonů či pouze jediný právní úkon. Kromě případů, kdy zákon výslovně požaduje speciální plnou moc k určitému právnímu úkonu (např. k odmítnutí dědictví), je věcí zmocnítele, zda ke každému právnímu úkonu, jenž má být učiněn v jeho zastoupení, vystaví zmocněnci zvláštní plnou moc, či zda mu udělí všeobecnou plnou moc. Každý druh plné moci může být omezený nebo neomezený. Podle neomezené plné moci může zmocněnec provést příslušné právní úkony podle svého volného uvážení, zachovává povinnost zmocněnce, v omezené plné moci má dány směrnice, jak má postupovat. V každém případě musí být z plné moci zřejmý rozsah oprávnění zmocněnce; rozhodující je proto obsah plné moci a omezení daná inter partes nemají vůči třetím osobám žádnou právní relevanci.“

Ke své platnosti musí jakékoliv **omezení** vůči soudu i vůči třetím osobám být výslovně uvedeno v **plné moci**. K vnitřním ujednáním mezi zmocnitelem a zmocněncem, pokud nevyplývají přímo z plné moci, se ve vztazích navenek nepřihlíží. Jedná se o výraz zesílené ochrany adresátů plné moci, kteří o ujednáních mezi zmocnitelem a zmocněncem nemohou vědět a legitimně vycházejí pouze z toho, co je v předložené plné moci uvedeno.

Nejvyšší soud v usnesení ze dne 27. 10. 2004, *sp. zn. 29 Cdo 466/2002*, uvedl, že „zástupce, jemuž byla udělena plná moc pro celé řízení, je oprávněn činit všechny úkony, které může v řízení učinit účastník, včetně těch procesních úkonů, k nimž nebyl účastníkem řízení výslovně zmocněn. Vnitřní omezení (pokyny, příkazy, zákazy), která si účastník řízení se svým zástupcem sjednal, žádné účinky vůči soudu a ostatním účastníkům řízení nemají. Skutečnost, že zástupce s procesní plnou mocí případně nerespektoval vnitřní pokyny zmocnítele, může být toliko základem odpovědnostního vztahu mezi ním a zmocnitelem.“

V *rozsudku* ze dne 24. 2. 2010, *sp. zn. 33 Cdo 4385/2007*, *Nejvyšší soud* uvedl: „Jakékoliv omezení, pokyny či výhrady nezahrnuté v plné moci nejsou ve smyslu § 32 odst. 2 obč. zák. vůči třetím osobám právně relevantní, ledaže by byly známy osobám, vůči kterým zmocněnec jednal (jinými slovy řečeno, má-li být rozsah zmocněncova oprávnění jednat za zmocnítele omezen, musí to být výslovně v plné moci vyjádřeno). Pro vymezení rozsahu oprávnění zmocněnce jednat za zmocnítele je tak rozhodující obsah plné moci. Odtud plyne, že za pomoci obsahu mandátní smlouvy nelze provádět vyklad plné moci. Podmínkou zastoupení na základě plné moci je platně udělená plná moc a platný právní úkon, který zmocněnec činí v rámci plné moci jménem zmocnítele.“

Tato judikatura je použitelná i po rekodifikaci soukromého práva.

K odst. 2:

Odstavec druhý upravuje důležitý aspekt plné moci, a sice její **známost** v okruhu orgánů a osob, s nimiž má zmocněnec jednat jménem zmocnítele. Vzhledem k tomu, že plná moc je potvrzením existence zástupčího oprávnění zmocněnce navenek, nemá bez známosti vůči třetím orgánům a osobám žádný smysl. Vnitřní vztah mezi zmocnitelem a zmocněncem není určován plnou mocí, ale dohodou.

Přestože jsou důsledky známosti plné moci formulovány ve vztahu k jejímu zániku, platí obdobně i pro vznik jejich účinků navenek. **Udělení plné moci** bude vůči soudu účinné, jakmile mu bude účastníkem nebo zástupcem oznámeno; vůči jiným účastníkům řízení bude účinné, jakmile jim bylo oznámeno soudem.

Odvolání plné moci účastníkem nebo její **výpověď** zástupcem jsou vůči soudu účinné, jakmile mu byly účastníkem nebo zástupcem oznámeny; vůči jiným účastníkům řízení jsou tyto úkony účinné, jakmile jim byly oznámeny soudem. Soud oznámení nikterak nepřezkoumává a nezjišťuje stanovisko zástupce, zastoupeného ani jiných účastníků; vezme je pouze na vědomí a jedná dále přímo s účastníkem řízení, aniž by o tom vydával rozhodnutí.

Obdobně pravidlo obsahuje i hmotné právo. Dokud odvolání plné moci není zmocněnci známo, má jeho právní jednání účinky, jako kdyby plná moc ještě trvala. Tohoto ustanovení se však nemůže dovolávat ten, kdo o odvolání plné moci věděl nebo musel vědět. Oznámil-li zmocnitel jiné osobě, že udělil plnou moc zmocněnci na určité jednání, může se vůči ní dovolávat odvolání plné moci, jen oznámil-li jí toto odvolání před jednáním zmocněnce nebo když tato osoba v době jednání zmocněnce o tomto odvolání věděla (§ 448 odst. 2, § 444 odst. 2 obč. zák.).

Odklad účinků odvolání plné moci až k okamžiku oznámení tomu, kdo z ní při jednání se zmocnitelem vychází, podporuje i judikatura.

Podle *usnesení Nejvyššího soudu* ze dne 15. 3. 2001, *sp. zn. 21 Cdo 1094/2000*, „jestliže účastník řízení oznámil soudu vypovězení procesní plné moci svému zástupci poté, co tento zástupce byl řádně a včas vyzooměn o termínu soudního jednání, při kterém nebylo zapotřebí osobní účasti zastoupeného, neměl soud povinnost vyzoomět účastníka znovu o termínu jednání.“

Podle *usnesení Nejvyššího soudu* ze dne 27. 6. 2002, *sp. zn. 29 Odo 303/2001*, „jestliže účastník řízení vypověděl procesní plnou moc svému zástupci ještě před doručením soudního rozhodnutí, avšak oznámení o tom došlo soudu až po doručení rozhodnutí takovému zástupci, šlo o účinné doručení.“

K odst. 3:

Odstavec třetí zakládá *fikci*, podle níž platí, že zvolí-li si účastník jiného zástupce, vypověděl tím také plnou moc dosavadnímu zástupci. Jde o reakci na ustanovení § 24 odst. 1, věta třetí, podle níž v téže věci může mít účastník současně jen jednoho zvoleného zástupce. Soudu tím podstatně zjednodušuje situaci, neboť nemusí jednat s více zástupci a v případě zvolení nového zástupce nemusí ani zjišťovat, zda předchozí zmocnění zaniklo, neboť k tomu došlo *ex lege*. Při zvolení nového zástupce není rozhodné, jaký druh plné moci mu zmocnitel udělí. Proto např. i v důsledku pozdější prosté plné moci vznikne fikce výpovědi předchozí procesní plné moci apod. Právní fikci nelze nijak vyvrátit ani zvrátit.

Podrobněji k důvodům zániku plné moci viz komentář k odst. 5.

K odst. 4:

Na *běžné plné moci* (bez ohledu na to, zda jde o plnou moc generální, procesní či prostou) postačí obvykle *originální ruční podpis* zmocnitele, případně *uznávaný elektronický podpis* zmocnitele podle zákona č. 297/2016 Sb., o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce. Tento podpis nemusí být úředně ověřen, nestanoví-li zákon nebo předseda senátu jinak (kvalifikovaný elektronický podpis je z hlediska právní síly ekvivalentem originálního ručního podpisu; úředně ověřený elektronický podpis se v našem právním řádu zatím nevyskytuje).

V některých případech však zvláštní zákon staví na roveň úředně ověřený podpis s uznávaným elektronickým podpisem (např. § 97 odst. 2 insolvenčního zákona).

Situaci, kdy zákon vyžaduje úřední ověření podpisu na běžné (proště, procesní či generální) plné moci, není mnoho. V občanském soudním řádu je požadavek úředně ověřeného podpisu na plné moci obsažen pouze v § 336h odst. 3 (výkon rozhodnutí prodejem nemovitosti), podle nějž fyzická osoba může draždit jen osobně nebo prostřednictvím zástupce, jehož plná moc byla úředně ověřena.

Požadavek úředně ověřeného podpisu plné moci mohou stanovit jiné zákony, například:

- podle § 11 odst. 1 zákona č. 269/1994 Sb., o rejstříku trestů, se výpis z rejstříku trestů vydá zmocněnci jen na základě úředně ověřené plné moci,
- podle § 4 zákona č. 26/2000 Sb., o veřejných dražbách, se účastník dražby může dát v dražbě zastupovat zástupcem na základě písemné plné moci s úředně ověřeným podpisem,
- podle § 58 odst. 8 zákona č. 111/2009 Sb., o základních registrech, může požádat o poskytnutí údajů z registru obyvatel a registru práv a povinností zmocněnec pouze na základě plné moci s úředně ověřeným podpisem zmocnitele.

Požadavek úředně ověřeného podpisu plné moci může stanovit též předseda senátu, ale jedná se o výjimku, které se v praxi příliš nevyužívá, neboť k tomu nebývá důvod. Tato povinnost se případně stanoví usnesením, proti němuž není odvolání přípustné, neboť jde o usnesení, kterým se upravuje vedení řízení (§ 202 odst. 1 písm. a/).

Ani u *zvláštní plné moci* není požadavek úředního ověření podpisu zmocnitele automatický. U zvláštní plné moci může (ale nemusí) vyžadovat úřední ověření zvláštní zákon. Specifikem zvláštní plné moci není úřední ověření podpisu, ale skutečnost, že zákon výslovně vyžaduje zvláštní plnou moc udělenou právě (a pouze) k danému úkonu, tj. nepostačí zde všeobecná plná moc (srov. též výklad ke zvláštní plné moci k odst. 1 komentovaného ustanovení).

Příklad: *Zákon č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád) vyžaduje na dvou místech úřední ověření podpisu na plné moci. V prvním případě jde o běžnou plnou moc (generální), ve druhém případě o zvláštní plnou moc. První případ (§ 91 odst. 4. not. ř.) je formulován: „opisy notářských zápisů o právních jednáních zůstavitele ... lze vydat jen zůstaviteli nebo jeho zmocněnci, který se vykáže plnou mocí s úředně ověřeným podpisem.“ Ve druhém případě (§ 84 odst. 1 not. ř.) se uvádí: „Notář listinu vydá i tomu, kdo se vykáže zvláštní plnou mocí opravňující jej k převzetí listiny z notářské úschovy; podpis zmocnitele musí být úředně ověřen. Plná moc tvoří přílohu protokolu o vydání listiny.“ V *usnesení* ze dne 29. 4. 1999, *sp. zn. 2 Cdon 1383/97, Nejvyšší soud* dovodil, že „ani v případě, že plnou moc pro řízení před soudy České republiky udělí tuzemskému zástupci účastník v cizině, není třeba zastoupení osvědčovat veřejnou listinou. Má-li pak plná moc povahu listiny soukromé, nemusí ani být opatřena předepsanými ověřeními.“*

Otázkou může být, jaké praktické právní důsledky má *nedostatek úředního ověření podpisu* zmocnitele na plné moci v těch případech, kdy zákon takový požadavek výslovně stanoví. Vzhledem k tomu, že v těchto případech jde o zvlášť vyžadovanou náležitost oproti obecné právní úpravě, má požadavek ověření podpisu dle zákonodárce své opodstatnění. Nelze pak připustit výklad, podle něž by takový nedostatek nezpůsobil žádné následky. Lze mít za to, že plná moc bez ověření podpisu v těchto případech nevyvolá zamýšlené následky a soud ji nebude akceptovat. Musí o tom však informovat účastníka či jeho zástupce, poučit je a poskytnout jim možnost k odstranění vad, neboť nedostatek ověření podpisu je z povahy věci vadou jednoduše odstranitelnou. Pokud nedojde k odstranění vady, soud nebude k plné moci přihlížet a bude jednat pouze s účastníkem řízení.

Situací, kdy je úřední ověření písemné plné moci k zastupování účastníka určeno předsedou soudu, se zabýval *Nejvyšší soud v usnesení* ze dne 30. 5. 2016, *sp. zn. 30 Cdo 4986/2015*, kde dovodil, že „*není-li podpis na písemné plné moci v rozporu s § 28 odst. 4 o. s. ř. úředně ověřen, jde o nedostatek podmínky řízení týkající se plné moci (oprávnění k zastupování účastníka), který lze odstranit. Jestliže přes výzvu soudu není tento nedostatek odstraněn, soud řízení zastaví (i v odvolacím řízení), bylo-li zahájeno podáním, které za účastníka učinil jeho údajný »zmocněnec«.*“ Případné následky případu opačného konstatoval *Nejvyšší soud v usnesení* ze dne 17. 12. 2015, *sp. zn. 29 Cdo 1593/2014*, ve kterém se vyslovil, že „*nerozhodne-li předseda senátu o tom, že podpisy na plné moci musí být úředně ověřeny, a vznikne-li (následně) spor např. o pravost podpisu účastníka na plné moci, nelze účinky procesních úkonů učiněných na základě plné moci zástupcem účastníka zpochybnit (jen) prostřednictvím výhrady, že konkrétní okolnosti případu vydání rozhodnutí podle § 28 odst. 4 o. s. ř. odůvodňovaly. V takovém případě je nezbytné spornou otázku (pravost plné moci) řešit dokazováním.*“

Podrobnosti ověřování podpisu (tzv. *legalizace*) upravuje zákon č. 21/2006 Sb., o ověřování shody opisů nebo kopie s listinou a o ověřování pravosti podpisu a o změně některých zákonů (zákon o ověřování). Vedle toho upravuje i ověřování shody opisů nebo kopie s listinou (*vidimace*).

Legalizace a vidimace jsou specifické právní instrumenty, jejichž základním úkolem je vnést do některých postupů vyšší míru jistoty ve vztahu k listinám. Relativně vysoká frekvence potřeby takovou jistotu zabezpečit se projevuje mimo jiné poměrně širokým okruhem subjektů, které jsou k legalizaci a vidimaci oprávněny. Provádějí je podle výše uvedeného zákona Ministerstvo vnitra, krajské úřady, obecní úřady obcí s rozšířenou působností, obecní úřady, úřady městských částí nebo městských obvodů územně členěných statutárních měst a úřady městských částí hlavního města Prahy, jejichž seznam stanoví prováděcí právní předpis (dále jen „*obecní úřad*“), újezdní úřady podle § 31 odst. 1 zákona č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky, držitel poštovní licence, Hospodářská komora ČR. Legalizaci a vidimaci dále provádějí rovněž *notáři* podle § 74 notářského řádu. Od 1. 1. 2005 jsou k legalizaci oprávněny též *advokáti* podle ustanovení § 25a zákona o advokacii.

Legalizací se ověřuje, že žadatel listinu před ověřující osobou vlastnoručně podepsal nebo podpis na listině uznal za vlastní. Žadatel se při tom identifikuje průkazem totožnosti.

Nemůže-li žadatel číst nebo psát a nemá-li ani jinou možnost se s obsahem listiny seznámit, provádí se legalizace za účasti dvou svědků. Legalizací se nepotvrzuje správnost ani pravdivost údajů uvedených v listině ani jejich soulad s právními předpisy. Ověřující orgán za obsah listiny neodpovídá.

Legalizace se na listině nebo na listu pevně s ní spojeném vyznačí ověřovací doložkou a otiskem úředního razítka. Ověřovací doložka má formu otisku razítka, anebo může být vyhotovena na samostatném listu, nebo přelapce za pomoci výpočetní techniky. *Ověřovací doložka* obsahuje:

- označení ověřujícího orgánu,
 - pořadové číslo, pod kterým je legalizace zapsána v ověřovací knize,
 - jméno, popřípadě jména, příjmení, datum a místo narození žadatele, popřípadě svědků,
 - adresu místa trvalého pobytu žadatele, popřípadě svědků,
 - označení dokladu, na jehož základě byl žadatel identifikován,
 - údaj o tom, že žadatel listinu před ověřující osobou vlastnoručně podepsal nebo že podpis na listině uznal za vlastní,
 - datum provedení legalizace,
 - jméno, popřípadě jména, příjmení a podpis ověřující osoby, která legalizaci provedla.
- Legalizace se neprovede:
- jde-li o legalizaci podpisu ověřující osoby, která legalizaci provádí,
 - je-li podpis vyhotoven jinými písmeny než písmeny latinské abecedy,
 - jde-li o legalizaci podpisu na listině, která neobsahuje žádný text,
 - je-li legalizován podpis na listině, která je psána v jiném než českém nebo slovenském jazyce a není-li současně předložena v úředně ověřeném překladu do jazyka českého.

Smyslem legalizace i vidimace je nejen úřední ověření pravosti podpisu či shody rozmnoženiny s originálem, ale především vytvoření *vyvratitelné právní domněnky*, že úředně ověřený podpis je skutečně pravý, tj. že jej učinila identifikovaná osoba, která je uvedena v ověřovací doložce, resp. že se rozmnoženina listiny shoduje s jejím originálem. Tuto domněnku je možno vyvrátit, ale důkazní břemeno stíhá toho, kdo by proti ní vystupoval. Pro účely případného dokazování těchto skutečností se evidence vidimací a legalizací vede ve svázané ověřovací knize s tiskopisy očíslovanými v souvislé řadě, která se ukládá u ověřovacího orgánu po dobu 10 let.

Detaily a vzory dokumentů stanoví vyhláška Ministerstva vnitra č. 36/2006 Sb., o ověřování shody opisu nebo kopie s listinou a o ověřování pravosti podpisu.

Vzorový dokument č. 11: Vzor ověřovací doložky pro legalizaci.

Podle ověřovací knihy
název úřadu
poř. č. legalizace
vlastnoručně podepsal* – uznal podpis na listině za vlastní*
.....
jméno/a, příjmení, datum a místo narození žadatele
.....
adresa místa trvalého pobytu* – adresa místa pobytu na území České republiky* – adresa bydliště mimo území České republiky*
.....
druh a číslo dokladu, na základě kterého byly zjištěny osobní údaje, uvedené v této ověřovací doložce
V dne
.....
Jméno/a a příjmení ověřující osoby, která legalizaci provedla
(nebo otisk jmenovky)
Otisk úředního razítka a podpis ověřující osoby

Vzorový dokument č. 12: Vzor ověřovací knihy s uvedením údajů, které se v ní evidují.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Pořadové číslo	Datum provedení vidimace nebo legalizace	Jméno a příjmení, datum a místo narození žadatele, popřípadě svědků	Adresa trvalého pobytu, místa pobytu na území ČR, nebo bydliště mimo území ČR žadatele, popřípadě svědků	Druh a číslo dokladu, na základě kterého byly zjištěny údaje pod bodem 3 a 4	Podpis osoby, jejíž podpis je legalizován, případně podpis svědků	Listina byla u úřadu vlastnoručně podepsána nebo podpis na listině byl uznán za vlastní	Vidimovaná listina doslovně souhlasí s listinou, z níž byla pořizena	Označení druhu listiny, která je vidimována, nebo na které je legalizován podpis	Údaj o uhrazení správního poplatku	Podpis ověřující osoby

Podle *usnesení Nejvyššího soudu* ze dne 20. 5. 1997, *sp. zn. 2 Tzn 25/97*, „*plná moc udělená mezi občany sama o sobě není veřejnou listinou, a to ani tehdy, byly-li podpisy na příslušné listině ověřeny notářem. Veřejnou listinou je plná moc jedině tehdy, byla-li pořizena formou notářského zápisu o právním úkonu.*“ Charakter veřejné listiny však bude mít samotná ověřovací doložka podpisu.

Obdobnou právní sílu a důsledky jako legalizovaný či vidimovaný dokument má *výstup autorizované konverze* podle zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů. Autorizovanou konverzí se rozumí:

a) úplné převedení dokumentu v listinné podobě do dokumentu obsaženého v datové zprávě nebo datovém souboru způsobem zajišťujícím shodu obsahu těchto dokumentů a připojení doložky o provedení konverze, nebo

b) úplné převedení dokumentu obsaženého v datové zprávě do dokumentu v listinné podobě způsobem zajišťujícím shodu obsahu těchto dokumentů a připojení doložky.

Dokument, který provedením konverze vznikl (*výstup*), má stejné právní účinky jako úředně *ověřená kopie dokumentu*, jehož převedením výstup vznikl (*vstup*). Má-li být dle jiného právního předpisu předložen dokument v listinné podobě správnímu orgánu, soudu či jinému státnímu orgánu, zejména aby byl užít jako podklad pro vydání rozhodnutí, je tato povinnost splněna předložením jeho výstupu (§ 22 zákona č. 300/2008 Sb.).

K odst. 5:

V pátém odstavci jsou uvedeny některé důvody *zániku plné moci*, konkrétně ztráta způsobilosti zmocnitele být účastníkem řízení a smrt nebo zánik zmocněnce. K nim je třeba přidat ještě zánik plné moci v důsledku fikce výpovědi ze strany zmocnitele podle odstavce 3 a pravomocného skončení řízení podle odstavce 6.

Důvodů zániku plné moci je však více a vyplývají z hmotného práva. Podle § 448 odst. 1 obč. zák. plná moc dále zanikne:

- a) vykonáním právního jednání, na které bylo zastoupení omezeno,
- b) odvoláním ze strany zmocnitele,
- c) výpovědí ze strany zmocněnce,
- d) smrtí zmocnitele nebo zmocněnce – fyzické osoby či zánikem zmocnitele, popř. zmocněnce – právnické osoby, nebyl-li dohodnut opak.

Plná moc může zaniknout též na základě zvláštních ustanovení či zvláštních zákonů, například:

- prohlášením konkursu podle § 252 odst. 1 insolvenčního zákona, s výjimkou neodkladných úkonů a plné moci pro samotné pro insolvenční řízení (§ 252 odst. 2, 3 insolvenčního zákona);
- jmenováním správce podniku ve smyslu § 338k odst. 6 aj.

Plná moc dále zanikne (aniž by to bylo výslovně uvedeno v zákoně):

- dohodou stran,
- uplynutím toho času, na který byla omezena.

Zmocnitel se nemůže platně vzdát práva plnou moc kdykoliv *odvolat*, nicméně účinky odvolání plné moci navenek nastávají až oznámením této skutečnosti třetím osobám, které z plné moci vycházely. Totéž platí i při *výpovědi* plné moci ze strany zmocněnce. Blíže viz komentář k odst. 2.

Zemře-li zmocnitel nebo vypoví-li zmocněnec plnou moc, je zmocněnec povinen učinit ještě *vše, co nesnese odkladu*, aby zmocnitel nebo jeho právní nástupce neutrpěl újmu na svých právech. Úkony takto učiněné mají stejné právní účinky, jako kdyby zastoupení ještě trvalo, pokud neodporují tomu, co zařídil zmocnitel nebo jeho právní nástupci (§ 449 obč. zák.).

Povinnost ochrany zájmů zmocnitele mají zvlášť zdůrazněnou *právní profesionálové*, kteří musí ještě po dobu 15 dnů od zániku smluvního vztahu se zmocnitelem činit veškeré neodkladné úkony tak, aby klient neutrpěl na svých právech nebo oprávněných zájmech újmu, nedohodnou-li se jinak (srov. § 20 odst. 6 zákona o advokacii, § 54 odst. 3 notářského řádu, § 38 odst. 3 zákona o patentových zástupcích). K důvodům, pro které může a musí vypovědět plnou moc advokát, a k podmínkám a důsledkům tohoto postupu viz § 25.

Zemře-li zmocněnec, který byl právním profesionálem, nebo brání-li mu v zastupování jakákoliv překážka, určí buď sám, nebo příslušná komora jeho zástupce či náhradníka (srov. § § 27 zákona o advokacii, § 14 notářského řádu, § 39 zákona o patentových zástupcích).

Zánik smluvního vztahu mezi zmocnitelem a zmocněncem ještě neznamená automatický zánik zástupčího oprávnění na základě plné moci, neboť jde o dvě odlišné, byť úzce související skutečnosti, a také proto, že plná moc je určena k jednání navenek, a dokud není její zánik oznámen, chrání se dobrá víra třetích osob.

V *rozsudku* ze dne 24. 2. 2010, *sp. zn. 33 Cdo 4385/2007*, Nejvyšší soud uvedl: „Z odlišnosti právního vztahu založeného mandátní smlouvou (tj. vnitřního vztahu mezi zmocněncem a zmocnitelem) a plné moci deklarující navenek oprávnění zmocněnce v uvedeném rozsahu za zmocnitele jednat (jak bylo vyloženo výše) nutně vyplývá, že zánik právního vztahu z mandátní smlouvy nelze ztotožňovat se zánikem právních účinků plné moci. Aby nastal zánik právních účinků plné moci, musí ji zmocnitel odvolat podle § 33b odst. 1 písm. b) obč. zák.

(nezanikla-li plná moc z jiných důvodů uvedených v § 33b obč. zák. nebo dohodou, popř. uplynutím doby, na kterou bylo její trvání omezeno); nestačí, že zanikl právní vztah z mandátní smlouvy – třeba i uplynutím doby, na niž byl sjednán.“

K odst. 6:

Při splnění dvou podmínek *zaniká* plná moc dnem *právní moci rozhodnutí*, kterým bylo skončeno příslušné řízení. Těmito podmínkami jsou následující skutečnosti:

- plná moc byla udělena pouze pro dané řízení,
- z plné moci nevyplývá něco jiného.

Se znalostí různých druhů plných moci (viz komentář k odst. 1) je nutno konstatovat, že toto ustanovení může dopadat pouze na *procesní plnou moc*, případně *zvláštní plnou moc* pro řízení před Ústavním soudem. Z povahy věci nemůže dopadat na generální plnou moc, neboť ta není udělena pro jakékoliv konkrétní řízení, ale obecně pro všechny právní úkony. Nemůže dopadat ani na prostou plnou moc, neboť ta zaniká provedením konkrétních úkonů, pro které byla udělena, bez vazby na právní moc rozhodnutí, jímž se řízení končí.

Z nedostatečného rozlišení druhu plné moci vyplývají *chyby*, jichž se nezřídka dopouštějí i soudy. Tak kupříkladu *Nejvyšší soud v usnesení* ze dne 18. 3. 2010, *sp. zn. 20 Cdo 492/2010*, zastavil dovolací řízení jenom proto, že advokát dovolatele předložil generální plnou moc, která jej zmocňovala k zastupování klienta „*ve všech právních věcech*“, nikoliv však výslovně k sepsu a podání dovolání. *Ústavní soud v nález*u ze dne 30. 11. 2010, *sp. zn. IV. ÚS 1768/10*, konstatoval, že zastavení dovolacího řízení bylo v takovém případě zcela absurdní. „*Tento závěr je podle náhledu Ústavního soudu v extrémním nesouladu s vykonanými skutkovými a právními zjištěními a je projevem naprosto svévolné aplikace ustanovení § 28 odst. 6 občanského soudního řádu ze strany Nejvyššího soudu, již schází smysluplné odůvodnění. V návaznosti na právě uvedené neobstojí ani závěr Nejvyššího soudu o nedostatku právního zastoupení stěžovatele v dovolacím řízení a o nezbytnosti zastavení řízení o stěžovatelově dovolání.*“

Generální plná moc platí po právní moci rozhodnutí a lze ji bez dalšího využít k jakýmkoliv dalším úkonům (např. nahlédnutí do spisu po skončení řízení, návrh na nařízení exekuce, podání mimořádných opravných prostředků apod.). Totéž platí o procesní plné moci, pokud by to z ní výslovně vyplývalo. Správně proto postupoval *Nejvyšší soud v usnesení* ze dne 15. 1. 2003, *sp. zn. 33 Odo 582/2002*, kde konstatoval, že pokud udělila žalovaná advokátovi generální (všeobecnou) plnou moc, aby ji „*zastupoval ve všech právních úkonech ...*“, platí předmětná plná moc nejen k převzetí dovolání, ale opravňuje advokáta k zastupování žalované po celé řízení o mimořádném opravném prostředku. „*V dovolacím řízení tak není třeba znovu předkládat procesní plnou moc zástupce žalované, která byla zastoupena uvedeným způsobem již v nalézacím řízení a jejíž plná moc je ve spise založena. Na tom nic nemění ani doplnění této generální plné moci slovy: »i jako speciální plná moc ke všem úkonům, jež souvisejí se zastupováním ve věci sporu o úhradu částky 521 875 Kč vedeného u Obvodního soudu pro Prahu 1«.* Tento dovětek se zvláštní procesní plnou moci pro určité soudní řízení je nadbytečný, neboť jím upravené zastoupení je již subsumováno v generální plné moci (v dané věci šlo o generální plnou moc, kterou klientka udělila svému advokátovi v roce 1994 a která byla od počátku nalézacího řízení založena v soudním spise, přičemž k podání dovolání došlo až v roce 2001; není však úkolem soudu, aby vedl dokazování o vztazích mezi účastníky řízení a jejich právními zástupci, pokud nejsou předmětem řízení a nikdo z účastníků je nespouruje).“